

Uitvoeringsprogramma Landschapsonwikkelingsplan Aalten

Jaarverslag 2022

Zomerse beleefdage

Drie dagen vol doe-activiteiten voor jong en oud!

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Correspondentieadres:

Stichting SAAP
Welinkweg 8A
7122 PL Aalten
E: info@stichtingsaap.nl
I: www.stichtingsaap.nl

Vormgeving
en realisatie:
Gerard te Hennepe

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inleiding.....	7
Verslag akkerranden 2022.....	8
Vestingpark Sint Bernardus	17
Boompalen	20
Beleefweekend IVN 2022	24
Biodiversiteit spreker en folder	28
Appeltjes voor de dorst.....	30

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2022 van Stichting SAAP. Een verslag van de gerealiseerde projecten, welke na goedkeuring van het Uitvoeringsprogramma, door het algemeen bestuur van stichting SAAP en de gemeente Aalten met enthousiasme en kennis van zaken zijn uitgevoerd.

Van de acht goedgekeurde projecten van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2022 zijn zes (deels)verantwoordingen in dit jaarverslag opgenomen.

Het sub project 1 - Inrichting kruittoren, van Vestingpark Kruittoren van Vereniging Bredevoorts Belang is nog niet uitgevoerd, en zal in een volgend verslag worden opgenomen. Ook het maken van insectenhôtels door Vereniging van logiesverstrekkende bedrijven Aalten e.o. is nog niet uitgevoerd. De vereniging heeft aangegeven, dat de uitvoering van dit project is uitgesteld tot a.s. september. Inge Teunissen heeft uitstel gevraagd voor het uitgeven van de folder 'Biodiversiteit Uiteraard zullen we hiervan in het volgende jaarverslag een verantwoording van opnemen.

Dinpers Belang heeft voor de aanschaf van picknick/terrastafels een bijdrage uit het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2022 ontvangen. Ondanks herhaaldelijk verzoek van stichting SAAP heeft Dinpers Belang hiervoor geen verantwoording aangeleverd, zodat dit niet in dit jaarverslag kan worden opgenomen. Stichting SAAP zal bij Dinpers Belang blijven aandringen op de verantwoording van dit project, zodat dit ook in een volgend jaarverslag kan worden opgenomen.

De zes projecten die in dit verslag zijn opgenomen dragen ieder op hun eigen manier bij aan de plattelandsontwikkeling, aan de biotoop-verbetering voor insecten en vogels en maakt ons platteland interessant voor onze eigen inwoners en toeristen. De uitgevoerde projecten, welke in dit jaarverslag zijn opgenomen kunnen ook anderen stimuleren een project uit te werken en uit te voeren om zo een bijdrage te leveren aan het Landschapsontwikkelingsplan.

De jaarlijkse fietstocht is het afgelopen jaar georganiseerd door het Heurns Belang. Met deze mooie, interessante fietstocht door De Heurne informeerde het Heurns Belang ons o.a. over de 200 jarige Teunis molen de plannen voor woningbouw, de groeiende basisschool De Höve en het Heurnse Veld. De fietstocht is altijd een mooie afsluiting van het seizoen en geeft mooi weer wat er in de verschillende buurtschappen wordt gerealiseerd.

We gaan er vanuit, dat dit jaarverslag een goed beeld geeft van wat er in 2022 is gerealiseerd mede door middel van het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan.

We hopen dat u het met genoegen zult doornemen en net als Stichting SAAP tevreden kunt zijn over hetgeen er is gerealiseerd.

Gerard te Hennepe,
Voorzitter

Inleiding

Voor het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2022 is in totaal voor € 18.270,- aan projecten ingediend.

De in dit verslag opgenomen projecten zijn in het voortraject door het algemeen bestuur van Stichting SAAP en vervolgens door het college van de gemeente Aalten goedgekeurd. Na toekenning van de vergoeding konden deze projecten worden uitgevoerd.

In dit verslag een overzicht van de projecten uit het Uitvoeringsprogramma Landschapsontwikkelingsplan 2022 van de gemeente Aalten die zijn uitgevoerd.

Uitgevoerde Projecten	Financiële omvang
Akkerranden werkgroep	7.000,-
Vestingpark Sint Bernardus - sub project 2 en 3	2.633,48
Boompalen	2.000,-
Beleefweekend IVN 2022	1.000,-
Biodiversiteit spreker	195,-
Appeltjes voor de dorst	1.800,-
TOTAAL	14.628,48

Nog uit te voeren / verantwoord projecten	Financiële omvang
Vestingpark Sint Bernardus - sub project 1	886,52
Maken van insectenhôtels door de vereniging van logiesverstrekkende bedrijven	1.200,-
Folder Biodiversiteit	555,-
Picknick / terrastafels door Dinxpers Belang	1.000,-
TOTAAL	18.270,-

Verlag akkerranden 2022

De akkerranden floreren in de Gemeente Aalten heel goed, doordat de SAAP elk jaar de aankoop van de zaden financieel mogelijk maakt. Dat motiveert boeren en burgers om ook mee te doen met dit prachtige initiatief. Of mensen nu meedoen voor de mooie bloemen die de hele zomer bloeien, of om de bijen en insecten te stimuleren, de natuur profiteert er zeker van.

Door de inzet van de werkgroep akkerranden worden veel kilo's bloemenzaad verspreid over de hele gemeente. De werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers uit de diverse buurtschappen, zodat er in elke buurt een werkgroep woont voor aanmelden voor deelname en als contactpersoon en tevens voor advies. Doordat 2022 ook een droog jaar was hebben niet alle percelen de hele zomer volop gebloeid, maar ook percelen met wat onkruid en wat bloemen is toch een stuk natuur waar vogels, bijen, insecten wild blij mee is. Nu volgt een verslag uit elke buurt.

Verlag Akkerranden project IJzerlo 2022

Aan het project "bloeiende akkerranden" hebben in 2022 in IJzerlo en omgeving 43 grondeigenaren meegedaan.

In april hebben vrijwilligers van de werkgroep Landschap&Recreatie van "Ons Aller Belang IJzerlo" er weer voor gezorgd dat bij de diverse deelnemers het zaad thuis werd bezorgd.

Met subsidie van SAAP werd het zaad ingekocht en afgewogen per aangemeld perceel.

Er werd in totaal ruim 24.000 m² ingezaaid verdeeld over 49 verschillende percelen van de 43 eigenaren. Een aantal percelen hebben veel last gehad van de droogte, maar doordat er veel verschillende soorten zaden werden gebruikt, hebben veel bloemenranden toch nog gebloeid van eind juni tot medio november.

Medio november na een nachtvorst zijn de meeste bloemen wel uitgebloeid en er zijn deelnemers die dan de afgestorven halmen niet meer mooi vinden en alles afmaaien. Dit is jammer voor de vogels die nog zaden kunnen vinden en ook voor allerlei insecten die overwinteren in de holle stengels.

Werkgroep
Landschap&Recreatie van
Ons Aller Belang IJzerlo

Terugkoppeling over het jaar 2022

van de buurtschappen Klooster/Barlo/Dale en het stadje Bredevoort t.b.v. SAAP.

In de buurtschappen Klooster/Barlo/Dale en het stadje Bredevoort is het nodige gezaaid. Het jaar 2022 is warm geweest en er is weinig water gevallen toen de akkerranden het nodig hadden. Dit jaar bleven de resultaten dan ook achter bij onze hoge ambities.

Desondanks zijn wij, de vrijwilligers, van mening dat de akkerranden en daarmee de werkgroep een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de buurtschappen Klooster/Barlo/Dale en het stadje Bredevoort.

Foto: Gea Evenhuis

Een nieuw project is de samenwerking met de werkgroep Groene Kerk. Deze werkgroep is een initiatief van Aaltense kerken. Bij de watertoren in Aalten (aan de Romienendiek) heeft deze werkgroep een stukje incurante pachtgrond van de kerk mogen gebruiken voor het inzaaien van akkerrandenmengsel. De akkerrandenwerkgroep heeft gezorgd voor het zaad, de grondbewerking en het inzaaien. Het was een fijne samenwerking die wellicht een vervolg krijgt in 2023.

Door de eerder opgedane ervaringen met het meerjarige mengsel is dit mengsel weinig gezaaid. Er zijn gewoon nog te veel vraagtekens om dit mengsel structureel aan het publiek mee te geven.

Conclusie: ondanks alles was 2022 in de buurtschappen Klooster/Barlo/Dale en het stadje Bredevoort een hoopvol jaar voor de akkerranden.

Inge Teunissen en Herman Rendering

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Verslag Dinxperlo / De Heurne

Dinxperlo Dorp ook weer een kleine 20 deelnemers met perceeltjes van 20 tot 100 m². Daardoor is ook het dorp weer opgefleurd. Ook zijn er diverse stukjes met Zonnebloemen aangeplant met veel succes. Verder is er in het dorpscentrum weinig mogelijk, en waar het gezaaid wordt is vaak ook niet zichtbaar. Evengoed levert elk stukje dat gezaaid wordt een natuurbijdrage, want de Bijen en Insecten en Vlinders vinden de bloemen altijd.

Een BIJZONDERE bloemenrand wordt elk jaar gerealiseerd door een grensoverschrijdende werkgroep; Dinxperlo Suderwick, die op allerlei wijze de grens accentueren. De berm van de Keupenstraat die grenst aan Suderwick gronden, wordt voor een groot deel bloemenberm.

De mogelijkheden in het buitengebied De Heurne zijn veel groter en worden ook redelijk benut, dit jaar weliswaar minder dan voorgaande jaren doordat toch een aantal deelnemers afhaakte door problemen met droogte en onkruid.

BIJZONDER PROJECT; Het Heurns veld, waar in het voorjaar de voorjaars bloemen volop bloeien, en al enkele jaren 200 m² akkerrand, doordat het onkruid voortdurend werd verwijderd wordt heeft dit enkele jaren goed gebloeid. In de herfst en winter begon het te vergrassen en zal dus volgend jaar opnieuw gezaaid moeten worden.

Vooral omdat hier voortdurend onderhoud gepleegd wordt door een groepje vrijwilligers kan hier mogelijk ingestoken worden op ons proefproject dat is gestart herfst 2022: Een zestal percelen gezaaid met een speciaalmengsel met 70 % vaste planten. Gestart om een manier te vinden het probleem van veronkruiding en vooral vergrassing de baas te worden.

Dat was de reden voor de werkgroep om weer te kijken naar de mogelijkheden van meerjarige mengsels.

Van echte meerjarige bloemenweiden hebben we rondom Dinxperlo enkele mooie voorbeelden.

BIJZONDER is in Dinxperlo het jaarlijkse zomerse bloemenpakket dat zich van nature heeft ontwikkeld bovenop de oude gerenoveerde, met schrale grond afgedekte vuilstort, Wel wat èenzijdig, maar wel mooi.

BIJZONDER zijn ook de Bezinkbassins van de Zuiveringsinstallatie omringd door al meerdere jaren bloeiende bloemenranden.

BIJZONDER is ook achter het Welinkbos het voor 20 jaar aangelegde parkje met veel schraal grasland tussen de bomen een vast bloemenmengsel ontstaan.

Dat kun je nastreven, maar dat gaat via onze methoden niet voor 100% lukken, maar we hebben toch met 6 deelnemers besloten een proefproject op te zetten met een meerjarig mengsel. Speciaal samengesteld en betaalbaar in overleg met de leverancier. We zien mogelijkheden voor deelnemers die er voor gaan willen, want daar horen wel een aantal voorwaarden bij om daar aan mee te doen, maar de clou is dat op rijen van 15 afstand gezaaid wordt, zodat er geschoffeld kan worden tussen de rijen totdat de bloemen planten de grond dicht hebben.

Zaaitijd half eind oktober groei eind nov. 15 maart het begint goed te groeien

Eèn van de werkgroep leden; Wim Westerveld heeft een zaaimachine ontwikkeld die op rijen van 15 cm kan zaaien. Hij heeft een aantal percelen gezaaid.

Dit werkt het beste met een goede voorbereiding op schone gelijkmatige grond zonder onkruid. Zie foto.

De resultaten moeten we verder ervaren. Wim Westerveld is met deze zaaimachine beschikbaar voor het zaaien van percelen met èenjarig mengsel. Met genoemde schoffelwerkzaamheden zal ook het resultaat kunnen zijn dat het onkruid 2 seizoenen beheersbaar blijft.

Aan de Kamerstraat was deze prachtige bloemenweide te zien.

Dorp Aalten

Voor het dorp geldt hetzelfde als voor de kom van Dinxperlo. Er worden veel stukjes gezaaid van 10 tot 100 m². Prachtig voor de natuur in het dorp. Ook zeker voor tuinen waar niet veel bloemen geteeld worden kan dit een mooie natuurinvulling zijn. De perceeltjes die men vrij probeert te houden van onkruid kunnen ook het beste op rijen gezaaid worden. Er waren verspreid door het hele dorp toch een kleine 40 deelnemers. Toch ook hier een mooie bijdrage aan het natuurgebeuren.

Verslag akkerranden buurtschap Haart

In 2022 is er op de Haart/Heurne weer volop deelgenomen met het zaaien van met name bloemenmengsel. Wederom stijgt het deelnemersaantal. Ruim 45 deelnemers hebben van 20 m² tot max. 2000 m² gebruik gemaakt van het beschikbare zaad. Gezamenlijk goed voor ca. 35.000 m². Enkele deelnemers zijn door de droge jaren

afgehaakt. Maar er zijn ook weer nieuwe enthousiaste deelnemers bij gekomen. Zowel boeren als burgers in het buitengebied van de Haart.

SAAP

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland

Er was dit jaar een kleine ver verschuiving naar meer deelnemers met een kleinere oppervlakte. De verwachting is dat er komend jaar meer vraag komt naar grotere stukken aangezien landbouwers voor de premie meer bufferstroken en groene braak gaan inzaaien. Enkele deelnemers hebben nu geëxperimenteerd met een meerjarig mengsel, zodat er in het voorjaar ook meer dekking is. Na twee jaar is de opkomst erg wisselend. Bij droogte is te veel gras -achtingen een probleem. Afwachten hoe deze stukken het de komende jaren doen.

Op zondag 4 september hebben we een fietstocht gehouden met een kleine 20 deelnemers over mooie paden van Haart en Woold, langs wat akkerranden maar ook zonnebloemenlint. De start was fam. Langeler waarbij Henri Harmsen vooraf een fotopresentatie heeft gehouden. Helaas was dit jaar door de droogte de resultaten wat minder. AL is er voor de biodiversiteit wel genoeg dekking.

Vestingpark Sint Bernardus

Verslaglegging Uitvoeringsprogramma 2022
Vereniging Bredevoorts Belang

SUBPROJECT 1 INRICHTING KRUITTOREN

Helaas (nog) niet uitgevoerd. Er was wat onduidelijkheid over de exacte invulling en het onderhoudbaar houden van dit deel van het park. Inrichting van dit gedeelte van het park is vooruitgeschoven, maar zal zeker nog gebeuren.

SUBPROJECT 2 DIERENHUISVESTING

Voorjaar en zomer 2022 zijn zes vogelhuisjes, twee eenhoornhuisjes en twee insectenhôtels aangeschaft en door de vrijwilligers, op advies van deskundigen, opgehangen en geplaatst.

Kosten:
€ 203,50
€ 729,98

SUB PROJECT 3 TUINMEUBILAIR

Door groep van 6 (grotendeels nieuwe) vrijwilligers is in een schuur bij De Slingeplas maandenlang meerdere keren per week hard gewerkt aan het opknappen van het tuinmeubilair van het Vestingpark. Na het schuren is het houtwerk waar nodig vervangen of gerepareerd en daarna zijn de houten banken gegrond en afgelakt. De stalen bistrosetjes en banken zijn ook geschuurd, waar nodig gelast en gerepareerd en vervolgens ook gegrond en afgelakt. Het was een grote klus, maar we zijn blij en tevreden dat de bezoekers weer op verzorgd tuinmeubilair kunnen genieten van het Park.

Kosten:
€ 1700

Bedankt voor je bestelling bij Natuurmonumentenshop. Zodra we je pakket verzenden, sturen wij een Track- en Tracenummer. Je kunt de status van je bestelling controleren door in te [loggen op je account](#).

Je bestelling #NM000069915 Geplaatst op 28 aug. 2022 10:12:51

Product
 2 x Insecthotel Corsica
 Art.nr. 92135

Subtotaal €729,98
 Verzending en verwerking €0,00
 Totaal €729,98

ink
ARKEN
 telefoon: 0543 - 45 19 83
 fax: 0543 - 45 19 84
 e-mail: info@ink.nl
 website: www.ink.nl
 Vereniging Bredevoorts Belang
 Dhr. D. Mijchelbrink
 Markt 5
 7126 AZ Bredevoort

Factuur / afrekening werkzaamheden tuinmeubiel Vestingspark Bredevoort

N.a.v. uw opdracht levering van verf en schildermaterialen t.b.v. schilderwerkzaamheden tuinmeubiel en diversen o.a. diverse gekleurde geharde beglazing voor Lourdesgrot

1 post levering verf en schildermaterialen t.b.v. schilderwerk tuinmeubiel en diversen	743,76	743,76
1 post reparatiewerkzaamheden diversen o.a. Lourdesgrot, tuinmeubiel, bruggedeelte	661,20	661,20

excl. btw 1.404,96
 21,00 % btw 295,04
 Totaal incl. BTW € 1.700,00

welkoop

Subsidie
 SAAP
 Totaal 203,50
 P+4 203,50
 WISSELGELD 0,00

Netto 203,50
 BTW 21,00
 Totaal 224,50

RSLG in Aalten 2020-2023

(Boompalen)

De provincie Gelderland heeft een regeling voor Landschap vastgesteld. Deze regeling wordt Regels Subsidieverstrekking Landschap Gelderland genoemd. Hieronder wordt deze regeling met RL afgekort. Er wordt in hoofdzaak subsidie verstrekt voor de aanleg van nieuwe landschapselementen en voor het herstel van bestaande landschapselementen. Daarnaast wordt subsidie gegeven voor activiteiten die tot doel hebben de beleving van en de betrokkenheid bij het landschap te vergroten. Een voorwaarde vanuit de Provincie is dat een gemeente een co financiering doet. De gemeente Aalten doet dit al meerdere jaren.

Voor de aanleg van nieuwe en herstel van bestaande landschapselementen heeft de coöperatieve vereniging PAN in overleg met de gemeente, verschillende projecten aangedragen, voorbereid en uitgevoerd. Het doel van de regeling is het landschap op die plekken waar het mogelijk en wenselijk is, een meerwaarde op het gebied van landschap, natuur en biodiversiteit te geven door de aanleg van diverse landschapselementen.

Voor de aanvragen stelt de Provincie Gelderland voorwaarden. Zo geldt de RL bv. niet voor tuinen en erven en worden boompalen niet gesubsidieerd. Bij de aanleg van (hoogstamfruit)bomen is dit echter wel noodzakelijk. Hiervoor zijn in het verleden meerdere keren bijdragen vanuit het SAAP gevraagd en gehonoreerd. In 2019 is er een derde keer een bijdrage voor 300 st. boompalen aangevraagd en goedgekeurd. Deze boompalen zijn in de seizoen 2020 t/m 2023 meer dan benut: alle boompalen zijn geplaatst en daarmee is het budget van de SAAP ook volledig benut, sterker: er zijn meer bomen geplant en meer boompalen gezet.

De bijdrage van de SAAP van het leveren van boompalen is voornamelijk ingezet bij het aanplanten van hoogstamfruitbomen, solitair en bomenrijen.

Hoogstamfruitbomen

De behoefte en wenselijkheid van hoogstamfruitbomen is in de gemeente Aalten zeer groot is. Hoogstamfruitbomen zijn landschappelijk gezien fraaie elementen die een belangrijke invulling aan het landelijk gebied geven, niet alleen esthetisch gezien, maar ook voor flora en fauna. In veel gevallen kan en wordt de boomgaard beheerd als een extensief grasland waar de flora volop van kan profiteren. Daardoor is er meer gelegenheid voor insecten die op hun beurt weer andere dieren aantrekken. Het fruit en ook het rottend fruit, is voor een groot aantal dieren (o.a. vlinders en dassen) van groot belang. In de afgelopen seizoenen zijn er met name nieuwe hoogstamboomgaarden aangelegd.

Solitaire bomen

Voor de Achterhoek zijn solitaire bomen zeer markant en kenmerkend. Een solitaire boom kan zich in zijn geheel ontwikkelen en kunnen daarom vaak kolossaal en zeer fraai en bepalend in het landschap aanwezig zijn.

Ook kunnen ze ons in sommige gevallen iets zeggen over de geschiedenis van het landschap. Omdat er veel solitaire bomen zijn verdwenen in het verleden, is het belangrijk weer nieuwe solitaire bomen in te planten.

Met deze regeling is dat mogelijk en is dit op verschillende plekken uitgevoerd. Om de bomen direct een goede bescherming tegen vee te geven, is er vaak een eikenhouten afrastering omheen geplaatst.

Bomenrijen

Op een aantal locaties zijn bomenrijen ingeplant. In een aantal gevallen langs toegangswegen waardoor ze een laan vormen, in andere gevallen in het landschap. In sommige gevallen is een nieuwe laan ingeplant, in andere gevallen is een bestaande laan hersteld c.q. aangevuld.

Ook zijn er bomenrijen ingeplant die het landschap ter plekke kleinschaliger maken, zonder dat er teveel (agrarische) ruimte c.q. grond voor de eigenaar verloren gaat. Bomenrijen kunnen het landschap kleinschaliger te maken met het behoud van doorzicht wat op sommige plekken zeer wenselijk is. Op sommige locaties zijn bomen ingeplant die beheerd zullen gaan worden als knotbomen. Hier zijn niet alleen wilgen maar ook zwarte elzen voor gebruikt. Deze laatste soort is, naast de inlandse eik, in de Achterhoek in het verleden veel meer als knotboom gebruikt dan wilgen. Een knotboom kan op den duur zeer grillig worden en kan met name door de steenuil volop gebruikt worden als nestgelegenheid.

Financiële verantwoording:

Voor de aanvraag is een bedrag van 2000,- incl. btw aangevraagd en gehonoreerd en is volledig benut voor de aankoop van boompalen. Deze zijn allemaal geplaatst in de gemeente Aalten als aanvulling op de Regels Subsidieverstrekking Landschap Gelderland.

Evaluatie IVN Zomerse Belevdagen Aalten – Stichting SAAP

Samen met Achterhoek Toerisme, gemeente en natuurlijk de ondernemers uit Aalten hebben we op 27 juli, 3 augustus en 10 augustus de Zomerse Belevdagen georganiseerd.

Achtergrond

In 2017 hebben 23 gastheren (m/v) uit de gemeente Aalten het programma IVN Gastheer van het Landschap gevolgd. Tijdens het programma hebben de ondernemers geleerd over de natuur- en landschapswaarden van het gebied waarin ze ondernemen. Een gezamenlijke doelstelling vanuit het ondernemersnetwerk is om het gebied collectief steviger op de kaart zetten. Om de krachten te bundelen is - in samenwerking met de ondernemers, Stichting Achterhoek Toerisme, gemeente Aalten en Stichting SAAP - besloten om een gezamenlijk beleefweekend te organiseren in het najaar van 2021. Tijdens een beleefweekend doen recreanten én inwoners mee aan lokale cultuur- en natuuractiviteiten: zo leren ze hun eigen omgeving met andere ogen te bekijken en deze meer te gaan waarderen. In 2022 is gekozen voor een andere vorm, namelijk de Zomerse Belevdagen, waar op 3 data in de zomervakantie diverse activiteiten vanuit de ondernemers werden aangeboden.

Verslag activiteiten/werkzaamheden.

Op 17 februari 2022 is er een evaluatie/startbijeenkomst georganiseerd in restaurant 'T Noorden van Aalten'. Deze bijeenkomst was bedoeld om leerpunten van afgelopen beleefweekend op te halen en vooruit te kijken naar de Zomerse Belevdagen in 2022 en een aanzet te doen op een (voorlopig) programma. Door het programma te verplaatsen naar de zomer heb je meer kans op vakantiegangers die deelnemen aan de diverse activiteiten en bovendien mooier weer. In de periode daarna is er met name door Stichting Achterhoek Toerisme input verzameld om uiteindelijk vorm te geven in een brochure. De brochure (voor- en achterkant) met daarop het programma van de Zomerse Belevdagen is te vinden op de volgende pagina.

De opkomst was ondanks de inspanningen en andere vorm niet altijd even hoog. Op de 27 juli was de aanloop mager, maar op 3 en 10 augustus liep het beter. In totaal zijn met de activiteiten zo'n 100 deelnemers bereikt.

Woensdag 27 juli: Suzie's Farm

Op Suzie's Farm vind je diverse streekproducten en gerechten gemaakt van ingrediënten van eigen bodem en bodem. Daarnaast is er hier veel te doen! Denk aan een speelfilm, magische streekproducten, en zo meer. Adres: Lantuinweg 5, 7121 N, Aalten.

14.00 uur: Huisvuurtocht
Huisvuurtocht door het prachtige cultuurlandschap, onder begeleiding van Ivly Gastheer van het Landschap Henri Hamman. Na een mooie tocht is er een rondleiding door het Waker Sijl, een bijzondere parel in de gemeente waar je terug gaat in de tijd.

Aanmelden van tevoren via info@groeneplatte.nl. Kosten €15,-. Max. 35 personen.

14.00 uur: Fietstocht en rondleiding bierbrouwerij
Fietstocht door het mooie buitengebied naar Bredevoort. Hier start om 13.00 uur de rondleiding 'van boer tot bier' in bierbrouwerij de Bergvman.

Aanmelden van tevoren via deborghman@gmail.com. Kosten €12,50 inclusief drie proefbieren. Max. 30 personen.

Doortopere: Wandeltocht Eskestroute (groen, 6km)
Vandaag hier start een prachtige wandelroute. Onderweg zie je onder andere het Saksische boerderijtje Eske. Na verloop van het middag om een babbel te brengen aan de inwoners van de Hennepe. Hier kun je de korven vechten en kom je alles te weten over het Wastendorp en het project Akkerlanden.

Over de Aalten (Buitengebied) (Buitengebied)

Woensdag 3 augustus: De Neeth

Bij De Neeth vind je een echt Achterhoekse boerderijmuseum, speelruimte, camping en standjes met streekproducten. Boerderijmuseum De Neeth is open van 13.30-17.00 uur. Adres: Nieuwsteeg 6, 7122 RB Aalten.

10.00 uur: Natuurfietsroute Aaltense Gooi
Onder begeleiding van Ivly Gastheer Frans ter Bogt maak je een natuur fietsroute door onder andere het Aaltense Gooi. Hi vertelt je alles over 'tammen voor de prijs'. Na afloop is je kennis over natuurhuwelijk weer opgefrist. Tijdsduur: 3,5 uur (20 km).

Aanmelden van tevoren via samenvoerdepatry@gmail.com. Kosten €5 p.p.

14.00 uur: Wandeltocht langs blauwde okkerranden en Groot Duink
Wandel mee langs de prachtige Wierende akkerlanden en door het veldbos onder leiding van Ivly Gastheer Herman Jansma. Tijdsduur ca. 3 uur (5km).

Aanmelden van tevoren via samenvoerdepatry@gmail.com. Kosten €5 p.p.

10.00 uur & 14.00 uur: Workshop holistisch leven bij Theetuin Aan de Bostand
Deze locatie is opend te bereiken vanaf de Neeth (Doktershuis) naar Henrike Gutsinkla neemt je mee op een kleine wandeling en gaat mee je op zoek naar een mooie plant. In de naastgelegen theetuin teken je de door jou gekozen plant onder begeleiding van. Duur workshop incl. korte wandeling: 2 uur.

Aanmelden van tevoren via info@theetuin-aan-de-bostand.nl. Kosten p.p. € 7,50 incl. materialen. Consumpties in de theetuin zijn voor eigen rekening.

Leuk met kids!

13.30 - 14.00 uur: Koe knuffelen
Gratis activiteit.

13.30 - 14.00 uur: Trekkersrijen
€3,- per kind

Woensdag 10 augustus: Landwinkel Smits Groenten & Fruit

Op Achterhoekse grond is en rond de Heurte rivier. Landwinkel Smits groenten en fruit in de sfeervolle winkel vind je een groot assortiment streekproducten van eigen grond aangemaakt met producten van veel boeren uit de regio. Adres: Lage Huisweg 35, 7095 AL, De Heurte.

13.00 en 15.00 uur: Rondleiding Landwinkel Smits
Uitgang en rondleiding kwekerij, aandacht voor product van seizoen.

14.00 uur: Natuurfietsroute
De route gaat door het mooie Achterhoekse platteland waarbij je diverse verhalen hoort over het unieke landschap en de rijke cultuur en historie. Onder begeleiding van ervaren gidsen hoor en zie je onderweg meer over Schotse boerderij De Wessker, het Heurte Veld maar ook de Teulindemoen waar de molenaar een korte uitleg geeft. De route is ca. 20-25km, de activiteit duurt tot circa 17.00 uur.

Kosten €5,- p.p. (incl. water en fruit)

14.00 uur: Huisvuurtocht
Een mooie huisvuurtocht naar boerderij V Westendorp. Eenmaal daar aangekomen breng je een bezoek aan de boerderij, museum en het unieke fytisys.

Aanmelden van tevoren via info@countryfair.nl. Kosten €15,- incl. consumpties. Max 30 personen.

Kijk voor het laatste nieuws op: jun.nl/beleefdagen-aalten

Financiële verantwoording

Wat?	Financieringsbron*
Organisatie en uitvoering startbijeenkomst i.s.m. Stichting Achterhoek Toerisme	o.a. gefinancierd uit bijdrage st. Saap
Samenstellen programma i.s.m. Stichting Achterhoek Toerisme	o.a. gefinancierd uit bijdrage st. SAAP
Opmaak en ontwerp brochure	o.a. gefinancierd uit bijdrage st. SAAP

*Overige cofinanciering vanuit gemeente Aalten en provincie Gelderland.

Folder biodiversiteit .

Beste dame , heer,

Door prive-omstandigheden ben ik nog niet klaar met het samenstellen en laten drukken van de folder over Biodiversiteit.

Mijn vraag aan u is of ik uitstel kan krijgen om alsnog deze folder te kunnen samenstellen.

Vervolgens zal ik de benodigde stukken en gemaakte kosten met een begeleidend schrijven aan u doen toekomen.

Ik hoop dat u mij dit uitstel kunt verlenen.

Alvast vriendelijk bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groeten,

Inge Teunissen

Financiële verantwoording deel A.

Voor projecten Biodiversiteit spreker Pieter van Breugel en de folder Biodiversiteit tezamen ontvangen van SAAP: € 750

Totale kosten € 1.250
Eigen bijdrage € 500
Gevraagde bijdrage € 750.

Gemaakte kosten voor de zeer geslaagde lezing:
spreker Pieter van Breugel: € 160
Presentje als dank: € 35
Totaal € 195

Verzocht is de folder alsnog dit jaar te mogen vervaardigen met steun van Saap. (Zie het verzoek.)
De verwachte kosten zijn nog niet duidelijk omdat offertes verlopen zijn en prijzen gestegen.

Mvrgr
Inge Teunissen

Presentatie “Wilde bijen en hun leefomgeving” door Pieter van Breugel in het ‘t Dorpshuus te IJzerlo op 23 maart 2022.

Een drukbezochte avond die door het onderhoudende verhaal van de heer Pieter van Breugel een hoop antwoorden heeft gegeven op vragen van de aanwezigen.

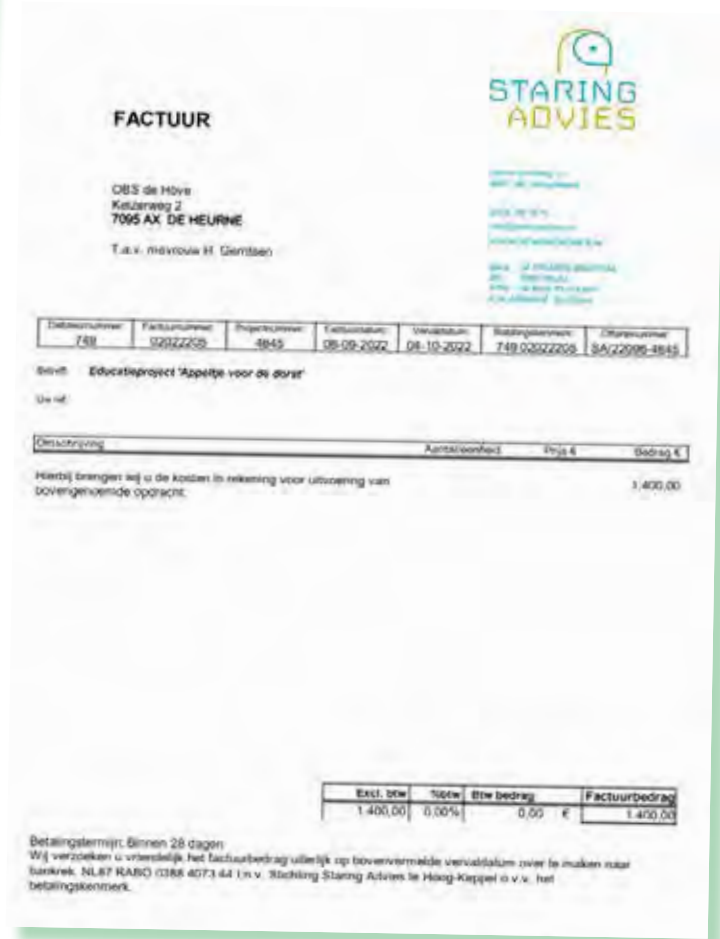
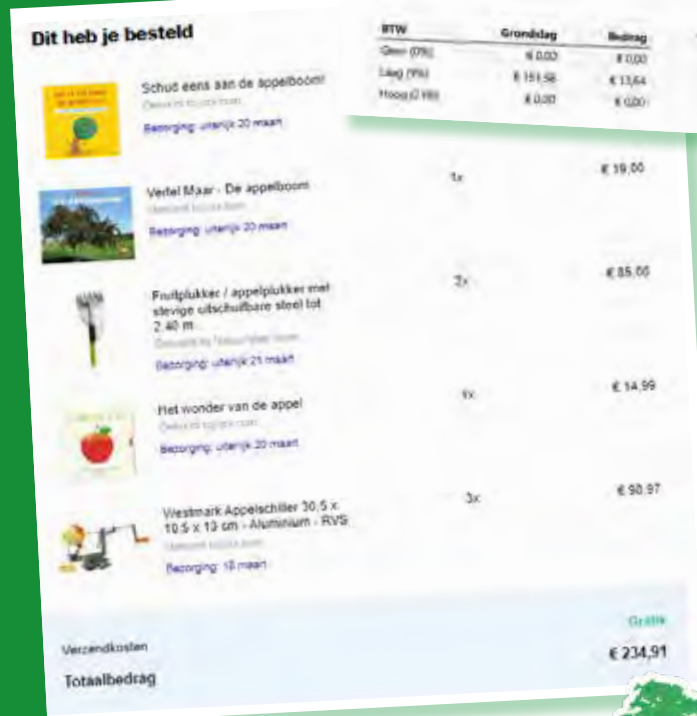
De lezing gaf inzicht over de bijzondere relatie die de wilde bijen met hun omgeving onderhouden. Er zijn wilde bijen die van één specifieke inheemse plantensoort afhankelijk zijn voor hun voortbestaan. Dit gaf meteen aan hoe ingewikkeld het is om de wilde bijenstand op peil te houden. En dat de meeste wilde bijen in de grond nestelen was ook een grote verrassing voor de meeste aanwezigen. Insectenhôtels zijn maar voor een enkele wilde bij interessant. En een insectenhotel ophangen in een tuin waar niets te eten valt voor de insecten is ook geen goed idee.

Waar de meeste winst valt te behalen voor het voortbestaan van insecten is door geen bestrijdingsmiddelen te gebruiken in de tuin en tussen de bestrating aldus de heer van Breugel. Er zijn verschillende wilde bijen die hun nest tussen de tegels maken en die vaak worden bestreden met agressieve middelen in de veronderstelling dat men een mierenest onschadelijk maakt. Waarbij natuurlijk ook meteen de vraag rijst of ook een mierenest buitenshuis eigenlijk wel bestreden moet worden. De larven in het nest van de mieren zijn weer een lekkernij voor de groene specht. Meestal lost de natuur het probleem zelf wel op. Gelukkig zijn er steeds meer mensen zich bewust zijn van de schadelijke gevolgen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. En dat rommelige plekje in de tuin juist een bron van insecten en ander leven zijn. Met als voordeel dat het ook minder werk geeft.

Een andere kijk op tuinieren en omgaan met de groene omgeving is noodzakelijk voor het behoud van onder andere de wilde bijen. We hebben insecten en andere diersoorten nodig voor ons eigen voortbestaan. Met deze presentatie hebben de aanwezigen een hoop kennis opgedaan over met name de wilde bijen. En in zijn algemeenheid denk ik dat we nog veel kunnen leren van de bijzondere en intrigerende insectenwereld om ons heen.

Kortom een leerzame avond die zeker voor herhaling vatbaar is.

Inge Teunissen

Themaweek: Appeltje voor de dorst

Graag doen we verslag van onze themaweek.

Dit jaar hebben we in de oost Achterhoek het project een appeltje voor de dorst opgepakt om de enorme verspilling van oogstbare appels en peren tegen te gaan. Het komt steeds meer en meer voor dat dit fruit nauwelijks gebruikt wordt. Op menig Achterhoeks erf en in tuinen staan wel enkele fruitbomen. Er is een grote hoeveelheid appels en peren. Helaas eindigt het merendeel daarvan rottend onder de bomen. Veel erfbewoners weten zich geen raad met de hoeveelheid fruit, vinden de overlast van wespen te groot en kappen daarom de fruitbomen. Daarbij zijn ook oude fruitrassen die erg belangrijk zijn voor ons landschap, ons culturele en culinaire erfgoed. En niet alleen het bijzondere fruit maar ook de kennis hiervan, verdwijnt met die bomenkap. En die verspilling van al dat heerlijke fruit ..... dat kan toch niet!

Tijd voor actie! Appeltjesweek. Daarom was het de laatste week van september appeltjesweek op de Höve. Deze week hebben we aandacht besteed aan boerenerven met fruitboomgaarden. Maar ook aan het verwerken van fruit en het voorkomen van voedselverspilling. Groep 1 t/m 4 ging die week naar een oude fruitboomgaard waar ze een natuurles kregen.

In groep 5 t/m 8 is er aandacht besteed aan fruitbomen, dit aan de hand van een PowerPoint.

De kinderen mochten thuis of bij familie, vrienden of burens appels verzamelen en deze mochten ze meebrengen naar school. Vrijdag 30 september hebben we tijdens een bedrijfsbezoek aan Landwinkel Smits de verzamelde appels tot sap geperst.

Met het project appeltje voor de dorst hebben we een aantal doelstellingen behaald.

- Belang en draagvlak van boomgaarden in het landschap vergroten door kinderen kennis te geven over de boomgaard en de functie.
  - Bewustwording biodiversiteit, leven in de boomgaard.
  - Oogsten fruit. Wanneer is het rijp en hoe bewaar je het?
  - Educatie programma (groep 1t/m 4) ontwikkelt door Staring educatie met onder anderen aandacht voor:
    - Bewegend leren, door actief in de boomgaard te oogsten en daar opdrachten aan te koppelen:
    - Rekenvaardigheid, zoals begrippen groot en klein, dik en dun, wegen van appels.
    - Taal – boeken over fruit en de boomgaard.
    - Tegengaan van voedselverspilling, in plaats van fruit laten rotten onder de boom, oogsten om sap van te persen.
    - De ontwikkeling van deze pilot (combinatie van educatie en oogst-beheer boomgaard) kan uitgerold worden over meerdere scholen in de regio. We bieden het lesmateriaal aan voor meerdere scholen.
    - Draagvlak vergroten voor instandhouding of aanleg boomgaarden bij ouders, opa's en oma's door te betrekken bij educatieprogramma.
    - Sociale verbinding: Het gepeste sap verkocht voor het goede doel: veur Dinxper - Deur Dinxper. Zij helpen mensen minder te besteden hebben met de wekelijkse boodschappen.\

Stichting Samenwerkend Actief Aaltens Platteland